

והאלים

לע"נ יעקב דאב בן צבי

נשא
נשפ"ה

יושב

נערך מתוך החוברת "שמחה של מצוה"
מאת הרב מנחם ריביץ

שכר השמחה

הדבר ענה: "על המצות שאני אפיתי, יש לי חששות וספקות, אך מצות אלו שקיבלתי מתלמידי – אדם כשר מישראל העיד עליהן שהן כשרות ומהודרות!".

הרבינו בחיי מביא בהקדמתו לפרשת נשא את הפסוק "שמחה לצדיק עשות משפט, ומחתה לפעלי און" (משלי כא, טו) ואומר כי שלמה המלך ע"ה הודיענו בכתוב הזה כי המשפט הוא מקור לפחד לרשעים ומקור שמחה לצדיקים. ולאחר שמסביר את שמחת הצדיק בעשיית הדין והצדק שמעמידים את העולם, ממשיך הרבינו בחיי להסביר כי שלמה המלך ע"ה התכוון גם ללמד שחייב האדם להיות שמח בקיום המצוות, כאשר הוא בעצמו מקיים מצוה או אפילו כאשר רואה אחרים מקיימים

מצוות זה צריך לגרום לו לשמחה. וידוע כי השמחה במעשה המצות היא מצוה בפני עצמה, וכשם שהמצוה היא עבודת ה', כך השמחה על המצוה נקראת עבודה. אבל למה?

עצם הציווי והדרישה של הקב"ה מאיתנו לקיים את המצוות מובנת. הקב"ה ברא את העולם והוא יודע מה יועיל לנו, הן גשמית, הן רוחנית והן כדי שנקבל שכר לעולם הבא. אבל, למה הוא מכריח אותנו גם לשמוח בקיום המצוות? הרי גם בעצבות אני יכול לקיים את ציווי המלך, וכי מישהו אי פעם חשב לשמוח כשהוא משלם מס? האם יש ילד שבאמת שמח שההורים אומרים לו להפסיק לשחק ולהתחיל לסדר? האם אנחנו בכלל דורשים מהם שיהיו שמחים? אנחנו מבינים שזה לטובתם (ולטובתנו), ומצפים שיקשיבו ויעשו, אבל אין שום ציפייה שגם ישמחו מזה.

בתקופה האחרונה התפרסם כי ועדי הכשרות השונים כבר החלו בתהליך הפיקוח על החיטה לקראת פסח תשפ"ו כדי שנוכל לקיים עוד קרוב לשנה את חג הפסח כהלכתו, על כל הידוריו. ראוי להזכיר בנושא הזה את הרב שמעלקא מניקלשבורג זצוק"ל שהיה ידוע במסירות נפשו לקיום כל מצוה ברמת ההידור הגבוהה ביותר. כאשר הגיע זמן אפיית המצות לפסח, הרב היה יגע במצוה כל כך מגודל הפחד שמא יגיע למכשול כלשהו בלילה הקדוש הזה.

מסופר שבאחת השנים, אחרי מאמץ רב, ולאחר שבחר בקפידה מבין עשרות המצות שאפה, את שלוש המצות

שהולכות להיות מונחות אחר כבוד על שולחן הסדר, עשה הרב את דרכו ממאפיית המצות לכיוון הבית כשבידו השלל – שלוש מצות מהודרות בתכלית ההידור ועטופות בשלל שכבות כדי להגן על שלימותן.

על פני הרב ניכר הרושם של המאמץ

הרב שהשקיע, וכן, למרות ההשקעה הרב

עוד ניכרו עליו סימני דאגה. בדרך פגש הרב

באחד מתלמידיו שהלך גם הוא עם חבילת מצות כשפניו קורנות מאושר. שאל הרב את התלמיד לפרש שמחתו הרבה, והתלמיד השיב לו: "אני שמח שהמצות שלי השנה יצאו כשרות ומהודרות!".

או אז פנה הרב לתלמיד ושאל אותו אם יהיה מוכן להחליף עמו את החבילות, כך שהרב יקח את מצות התלמיד ולהפך. התלמיד לא האמין למשמע אוזניו, הוא קפץ על המציאה והחליף בשמחה את החבילות. משפחת הרב סיפרה שזאת הייתה השנה היחידה שהרב היה שמח בשמחה שלמה, וכששאלו אותו לפרש

שאלת השבוע

ברכות לרב מאיר שיק ול-ת.פ. על הזכיות בשבועיים האחרונים.

השבוע השאלה קצרה ופשוטה:

בפרשת במדבר נימנו בני שבט לוי, ועכשיו הם נמנים שוב. מה ההבדל במנין שנערך לשבט לוי בפרשה הזאת לעומת הפרשה שעברה, ואיך המנין יצא שונה?

בין הפותרים נכונה יוגרל בעז"ה פרס.

תשובות יש לשלוח למייל 4663MR@GMAIL.COM

מלמד תינוקות אחד ואולי מניין אחד לתפילה, וודאי שלא כל הספרים היו בנמצא.

אך, זאת מחשבה פשטנית, כי אם נחשוב קצת יותר לעומק, נבין שהשמחה האמיתית היא לא שהמציאות מאפשרת לנו לקיים מצות, אלא – שה' מאפשר לנו לקיימן! המחשבה שבורא עולם אומר לנו: "בואו תהיו שותפים שלי, בואו תעזרו לי להעמיד את העולם על המעשים שלכם", המחשבה שכל מצווה שאנחנו מקיימים היא כמו דיבור ישיר של הקב"ה שמבקש מאיתנו לעשות אותה, שאיכפת לו מאיתנו ושהוא רוצה בטובתנו – זה מקור השמחה האמיתי!

הרבה דברים אפשר ללמוד מהמעשה על הרב שמעלקא מניקלשבורג זצוק"ל, אבל אולי נדגיש כאן דווקא את השמחה של התלמיד במצות שזה עתה הכין, ואיך השמחה הזאת הביאה אותו לקבל את המצות שעליהן טרח הרב טירחה מרובה.

אך הביאור הוא שהשמחה היא שלמות העבודה, ועל כן היה ענין השיר במקדש ובמשכן בשיר הפה והכלי שהוא מביא נפש האדם לדרך השמחה, הלויים היו מצווים לשורר ולעורר השמחה על מצות הקרבן כדי להיות מעשה המצוה בשמחה. וכתב הרב חיים ויטאל זצוק"ל בספרו שערי קדושה: "כי השמחה מוסיפה חשק רב ואהבה להתדבק בו יתברך", כאשר אדם עובד את ה' בשמחה, הוא לא רק משלים את העבודה, הוא נותן לעצמו עוד כח להמשיך ולעבוד את ה', הוא גורם לעצמו להדבק בה' ולרצות להתקרב אליו עוד. וההפך כאשר אדם שרוי בעצבות אומר המהרח"ו שהיא גורמת לו להמנע מעבודת ה', היא גורמת לו לביטול בעסק התורה, בכונת התפילה ובקיום המצות. העצבות היא השער שדרכו מתחיל להכנס היצר הרע, וגם אם האדם צדיק ומקיים את כל המצוות, ברגע שעושה אותן מתוך עצבות - הוא פותח את השער הזה.

וראינו ביעקב אבינו שאיבד את הנבואה במשך כל השנים בהם היה עצוב על יוסף, כי כבר אמרו רבותינו: "אין שכינה ואין נבואה שורה, לא מתוך עצבות וכו'", כי כל מצוה, כל עבודה צריך להיות מתוך שמחה. והשמחה הכי גדולה של האדם היא לחשוב על הזכות העצומה שניתנה לו בעצם האפשרות לקיים את המצוה.

אם נחשוב ברמה מאוד פשוטה, נוכל להיזכר בכל הדורות שבהם קיום המצוות היה דבר קשה עד בלתי אפשרי, הדורות בהם שררו גזירות מוות על העושים רצון ה', או קשיים טכניים בקיומו. לעומת זאת, אנו בימינו יכולים לקיים כל כך הרבה מצוות בקלות מדהימה. איש לא מונע מאיתנו להגיע לתפילה, לקבוע מזוזה או ללמוד עוד "שטיקעל תורה". אנחנו יכולים לבחור באיזה רמת כשרות נצרוך את מזוננו ולאיזה מוסדות לימוד הכי כדאי לשלוח את ילדינו, כאשר האפשרויות העומדות לנו לפעמים הן הבחירה בין הטוב למצויין, או בין שני מצויינים מה מתאים יותר. כבר התרחקנו מהימים שהיה שוחט אחד בעיירה, לצידו

מבין השיחות שמחכות לך בקו

מטרות ושאיפות בחיים \ איך להתגבר על היצר הרע \ מה זה עצלנות?

0733-578-562

שלוחה 1 - שיחות. שלוחה 2 - מסרים קצרים.

שלוחה 9 - הזמנת שיחות והשארית הודעות למערכת